

Και η κριτική έχει τα όρια της!

Τους τελευταίους μήνες γίνεται πολύς λόγος για τα Πανεπιστήμια, τη διαχείρισή τους και την ποιότητα των σπουδών στη χώρα μας, με μια, σχεδόν καθολική, τάση απαξίωσης των πάντων. Όλοι, σχετικοί και άσχετοι με τα Πανεπιστημιακά, βάλουν συστηματικά κατά του Δημόσιου Πανεπιστημίου, του οποίου υποτίθεται ότι είναι υπέρμαχοι, παριστάνοντας τον κατήγορο, με παντελή έλλειψη αντικειμενικότητας, αλλά και αυτοκριτικής, για όσους τουλάχιστον εργάζονται στο χώρο του Πανεπιστημίου και γνωρίζουν περισσότερα.

Με αφορμή την επιστολής της κ. Καρμοκόλια θεώρησα υποχρέωσή μου να υπερασπιστώ, με το σύντομο αυτό κείμενο, το Δημόσιο Πανεπιστήμιο και τους «καλούς και συνεπείς» Πανεπιστημιακούς δασκάλους και ερευνητές, γιατί συνήθως σχολιάζεται μονόπλευρα η αρνητική πλευρά και αποσιωπάται (σκόπιμα;) η θετική. Έτσι, δίνεται η εντύπωση ότι όλα είναι στραβά, όλοι είναι διαπλεκόμενοι, όλοι εμπλέκονται σε οικονομικά και πολιτικά παιχνίδια και τόσα άλλα αρνητικά. Θετικό κανένα!

Υποθέτω ότι πολλές φορές με αφορμή κάποια μεμονωμένα περιστατικά δεν είναι σκόπιμο να οδηγούμαστε σε γενικεύσεις. Προσωπικά προτιμώ να αναφερθώ στο δικό μας Γεωπονικό Πανεπιστήμιο, γιατί η σιωπή μας ισοδυναμεί ή εκλαμβάνεται ως αποδοχή των όσων γίνονται ή λέγονται.

Καταρχήν με την «Πρόταση εξέλιξης του Γ.Π.Α.» δόθηκε η ευκαιρία στην Πανεπιστημιακή Κοινότητα να προβληματιστεί και να ανταλλάξει απόψεις, δημόσια και επώνυμα, για θέματα που απασχολούν το Γ.Π.Α. και το μέλλον του εδώ και χρόνια. Η ανταπόκριση στο θέμα αυτό, κατά τη γνώμη μου, υπήρξε μικρότερη της αναμενόμενης με τοποθετήσεις, σε πολλές περιπτώσεις, χωρίς ουσιαστική επιχειρηματολογία. Φαίνεται ότι το Γ.Π.Α. ή δεν είναι ώριμο ή δεν επιθυμεί να διαχειριστεί ένα τόσο σημαντικό θέμα και ως εκ τούτου αποφεύγει ακόμα και να το συζητήσει. Φαίνεται, επίσης, ότι ο καθένας θέλει το Πανεπιστήμιο κομμένο και ραμμένο στα μέτρα του! Ιδιαίτερα λυπηρό, θα παρατηρούσα, είναι το ότι στην ανταλλαγή απόψεων δεν πήραν μέρος νέοι άνθρωποι, οι νέοι επιστήμονες με τις νέες ιδέες, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων έχει εξαιρετικές σπουδές και σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού και σημαντική διεθνή εμπειρία. Αυτών οι απόψεις και οι ιδέες, κατά κύριο λόγο, θα έπρεπε να δημοσιοποιηθούν και να συζητηθούν. Για το θέμα της εξέλιξης όμως τις προσεχείς ημέρες θα δημοσιοποιηθεί σχετικό κείμενο με

αναθεωρημένη την πρόταση σύμφωνα με όσα συζητήθηκαν και προτάθηκαν όλο αυτό το χρονικό διάστημα από την ανακοίνωση της πρότασης.

Επανερχόμενος στο κυρίως θέμα της ανοικτής αυτής επιστολής πρέπει να πω για το Πανεπιστήμιό μας ότι, παρά την ύπαρξη προβλημάτων και αδυναμιών, το μέσο επίπεδο σπουδών είναι υψηλό, γεγονός που αποδεικνύεται από τους αποφοίτους μας που πραγματοποιούν μεταπτυχιακές σπουδές σε καλά Πανεπιστήμια του εξωτερικού όπου συγκρίνονται με αποφοίτους άλλων Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. Εκεί διαπιστώνεται ότι έχουν υψηλό επίπεδο γνώσεων και γι' αυτό ένα σημαντικό ποσοστό διαπρέπει. Αυτό είναι αναμενόμενο όμως γιατί και τα μέλη ΔΕΠ, στην πλειοψηφία τους, είναι υψηλού επιπέδου με σημαντικότερη ερευνητική και εκπαιδευτική δραστηριότητα, καταξιωμένοι στο διεθνή επιστημονικό χώρο με σημαντικότητα, ποσοτικά και ποιοτικά, δημοσιευμένο έργο, με διακρίσεις και πλούσια συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα, ομάδες εργασίας, ομάδες εμπειρογνομόνων, επιστημονικές επιτροπές και τόσα άλλα. Οι άνθρωποι αυτοί εργάζονται ατέλειωτες ώρες συνεχώς και πολλές φορές χωρίς ανάλογη αμοιβή. Τα στοιχεία αυτά όμως, του Δημόσιου Πανεπιστημίου αγνοούνται συστηματικά και δεν μνημονεύονται ποτέ από κανέναν! Αυτό άραγε είναι τυχαίο; Γιατί επιλέγονται τα ερευνητικά προγράμματα και προβάλλονται ως πηγή δήθεν πλουτισμού των ερευνητών; Τα λίγα αρνητικά παραδείγματα αυτού του είδους πρέπει να επισκιάσουν το έργο της συντριπτικής πλειοψηφίας των ερευνητών που προβάλλουν το Πανεπιστήμιο και τη χώρα; Και γιατί το μέλος ΔΕΠ που ασχολείται με ερευνητικά προγράμματα δεν πρέπει να αμείβεται απ' αυτά; Γιατί αποσιωπάται το γεγονός ότι ένας σημαντικός αριθμός ατόμων απασχολείται και αμείβεται απ' αυτά τα ερευνητικά προγράμματα; Για του λόγου το αληθές μάλιστα, κάποιοι από αυτούς που κάνουν «υψηλή» κριτική πληρώνονται υπερωριακά από ερευνητικά προγράμματα για εργασία που κάνουν στο κανονικό τους ωράριο! Η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα διεθνώς δεν αποτελεί και κριτήριο επιστημονικής επάρκειας και αναγνώρισης; Γιατί λοιπόν αυτοί οι δραστήριοι και καταξιωμένοι ερευνητές Πανεπιστημιακοί αντί να επιβραβεύονται από την Πανεπιστημιακή κοινότητα αποτελούν αντικείμενο κριτικής από τους μη δυναμένους (για διάφορους λόγους) να έχουν προγράμματα; Η αυτοκριτική είναι επιβεβλημένη, έστω και σε μικρό βαθμό.

Επιτρέψτε μου, επίσης, να αμφιβάλλω για το αν και κατά πόσον οι κατά καιρούς κατήγοροι-σχολιαστές για τα προγράμματα έχουν τις γνώσεις και τα προσόντα να κρίνουν τα αποτελέσματα των ερευνητών. Πάντως εγώ στο

Πανεπιστήμιό μας δεν γνωρίζω μέλη ΔΕΠ που έχουν πλουτίσει από τα ερευνητικά προγράμματα ή τα συγγραφικά δικαιώματα. Βλέπω όμως μέλη να δουλεύουν συνειδητά ατέλειωτες ώρες προάγοντας την έρευνα και την εκπαίδευση, και γι' αυτό τους θαυμάζω, τους στηρίζω και τους συγχαίρω.

Όσο για τις Πρυτανικές αρχές, πολύ φοβάμαι ότι λίγοι είναι αυτοί που θέλουν και μπορούν να εκτιμήσουν το μόχθο και το χρόνο που διαθέτουν για τη διοίκηση του Πανεπιστημίου. Τείνουν επίσης να ξεχνούν ότι ο καθένας περιμένει από τη Διοίκηση τη «σωστή» λύση για όλα, αρκεί να μην τον αφορά το θέμα. Αν τον αφορά, θέλει τη λύση που τον συμφέρει! Διαφορετικά, αυτόματα γίνεται κατήγορος.

Προσωπικά, για μένα και τους συνεργάτες μου κ. Αντιπρυτάνεις δεν δέχομαι ότι επιδιώκουμε δημόσιες σχέσεις ή προβολή στα ΜΜΕ ή ότι έχουμε αριθμιστικές επιδιώξεις ή οποιοδήποτε είδους πολιτικές συναλλαγές. Πιστεύω ότι η μέχρι τώρα θητεία μας δεν έχει δείξει κρούσματα αναξιοκρατίας, ευνοιοκρατίας, αδιαφάνειας, νεποτισμού κ.τ.λ. Αν κάποιος έχει στοιχεία για οποιοδήποτε είδους συναλλαγή των Πρυτανικών Αρχών του Γ.Π.Α. με μέλη ΔΕΠ, φοιτητές, διοικητικό προσωπικό κ.λ.π. τον προκαλώ να τα παρουσιάσει δημοσίως.

Με αυτά τα λόγια θα ήθελα να τονίσω ότι η κριτική μας δεν πρέπει να είναι ισοπεδωτική και άδικη για τους καλούς και έντιμους, που στο κάτω-κάτω αποτελούν την πλειοψηφία. Τα λίγα, ευτυχώς, κατακριτέα περιστατικά πρέπει να δημοσιοποιούνται και να καταδικάζονται. Υπάρχει όμως και η θετική πλευρά την οποία οφείλουμε τουλάχιστον να την αναφέρουμε και να την επικροτούμε. Αν για το Δημόσιο Πανεπιστήμιο είναι όλα αρνητικά, τότε γιατί να το υποστηρίζουμε; Μήπως με τέτοιου είδους τοποθετήσεις βοηθάμε την άλλη άποψη; Ας το σκεφθούμε καλύτερα, όσοι τουλάχιστον πιστεύουμε και υπερασπιζόμαστε το Δημόσιο Πανεπιστήμιο στο οποίο ταχθήκαμε και αφιερώσαμε τη ζωή μας.

Ο Πρύτανης
Καθηγητής Γ. Ζέρβας